

Ved Reformationsfesten

paa Universitetet Torsdag den 16. November holdt *Professor Torp* Festtalen over Emnet: Den franske Erklæring om Menneskerettighederne fra 1789.

Med Professorens Tilladelse og efter hans Manuskript aftrykker vi nedenfor et Brudstykke af Talen, som vil have stor Interesse for dette Blads Læsere.

„ . . . Gaar vi til den følgende Bestemmelse — Art. 6 sammenholdt med Art. 3 — der udtaler Grundsætningen om *alles Ret til Deltagelse i Lovgivningsmyndigheden* — den almindelige Stemmeret, ser vi atter, at vor Tids Lovgivning endnu kun højst ufuldkomment realiserer denne Tanke. At Reglen ikke skal forstaas aldeles bogstaveligt, at Forbrydere, Sindssyge og Umyndige ikke skal have Stemmeret, er selvfølgeligt. Men atter der møder vi i første Række *Kvinderne* som de tilside-satte. Har end maaske Erklæringens Forf. ikke haft Kvinderne for Øje, fordi deres Krav endnu ikke laa fremme i Tiden, saa er dog utvivlsomt *Kvindens politiske Ligeberettigelse* kun en simpel Konsekvens af den Aand, af hvilken Menneskerettighedernes Erklæring er udgaaet. — Vi møder dernæst alle de 25—30aarige, dem der anses modne til at virke selvstændigt som Dommere, Sagførere, Læger, Præster, Købmænd og Haandværkere, til at være Familjeforsørgere og Værger for deres egne eller andres Børn, som har alle Borgerpligter, men ikke den vigtigste Borgerret. Og endelig mangler en Samfundsklasse, Tyendet, der ogsaa har alle Pligterne, Ret til at deltage i Statsstyrelsen.

Op naar disse Kategorier udelukkes fra Valgretten, er det ikke, fordi vi er komne til en bedre Erkendelse end Mændene fra 1789. Selve disse svigtede i 1791 deres egne Principer, indførte Valgcensus og andre Indskrænkninger, og andre Lande fulgte Eksemplet.

Men Historien, ikke mindst den nyeste Tids, viser, at *Udviklingen uimodstaaeligt bærer hen imod Anerkendelsen af Valgret for alle myndige og uberygtede Mænd og Kvinder*. Overalt har Kampen været ført for den frie og lige Valgret; Skridt for Skridt nærmer Land efter Land sig dette Maal. Det er med andre Ord ikke Menneskerettighedernes Erklæring, der gaar for vidt. Det er os, som endnu mere end 100 Aar efter, ikke er naaet i Højde med den.“

(Hele Professor Torps Tale kommer i „Det ny Aarhundredes“ December-Hefte.

Kvinder i Skolekommissionen.

Som det vil vides, har D. Kv. Sf.s Fællestyrelse i Forbindelse med Valgretsforbundet til Regering og Rigsdag indsendt et Andragende gaaende ud paa, at Bestemmelsen i Skoleloven om, at Enker kan vælges ind i Skolekommissionen forandres til at gælde for Mødre.

Samtidig hermed blev der tilsendt Formanden for de samvirkende Sogneraadsforeninger, Proprietær Hejlesen. Dalgaard, et Eksempplar af Andragendet med Anmodning om ved det forestaaende Delegeretmøde at foranledige denne Sag drøftet, eventuelt med det Resultat, at Delegeretmødet gav sin Tilslutning til Andragendet.

Desværre var Delegeretmødets Dagsorden allerede trykt og udsendt, inden Formanden modtog den ovennævnte Anmodning. Formanden fik imidlertid de Delegeredes Tilladelse til at forebringe Sagen udenfor Dagsordenen, og ved Mødets Slutning gjorde han Rede for, hvad Andragendet gik ud paa, og anbefalede de Delegerede at give Andragendet deres Tilslutning. Denne Tilslutning blev enstemmigt givet.

Er uægte Fødsel et Hæmningsmoment i Individets Udvikling?

Foredrag af Politinspektør *Aug. Goll* i Kommunelærerforeningen, 26. Oktbr. 1905.

(Fortsat fra forrige Nr.)

At der ved Siden af kan blive Tale om en Ret for Moderen, hvis Faderens Forhold overfor hende har haft Karakteren af en Forbrydelse, er en anden Sag; til Barnets Ret slutter sig da desuden Moderens Ret overfor Faderen paa fuldstændig Skadesløsholdelse, men Barnets Ret overfor Faderen bliver ikke større, fordi han har begaaet en Forbrydelse overfor dets Moder, og den bliver ikke mindre, selv om Moderen har aldrig saa megen Skyld i, at Barnet er kommen til Verden. Hele denne Skyldbetragtning, som naturligvis er afgørende, saa længe der er Tale om Humanitet og Velgørenhed, har slet intet at gøre med Barnets Ret. Først med den som Udgangspunkt bliver det muligt at komme ud over al den megen Tale om „Skyld“ og „Usædelighed“, som nu i saa mange Aar har gjort Begreberne taagede paa hele dette Omraade. Alle de mange Veklager over de „beklæggelsesværdige“ Mødre og de mange Forbandelser over